DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
19. februar 2002 *

I sag C-366/00,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Tricot og P. Panayotopoulos, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Storhertugdømmet Luxembourg ved J. Faltz, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget, subsidiært ikke har underrettet Kommissionen om de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for fuldt ud at efterkomme Rådets direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EFT L 73, s. 5),

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, F. Macken, og dommerne J.-P. Puissochet (refererende dommer) og J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: S. Alber
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 25. oktober 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 3. oktober 2000 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i henhold til artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget, subsidiært ikke har underrettet Kommissionen om de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for fuldt ud at efterkomme Rådets direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EFT L 73, s. 5).

2 Direktiv 97/11 ændrer og supplerer Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EFT L 175, s. 40) for at sikre, at sidstnævnte direktiv anvendes på en stadig mere harmoniseret og effektiv måde. Artikel 3, stk. 1, første afsnit, i direktiv 97/11 bestemmer, at medlemsstaterne skal sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 14. marts 1999, og at de straks skal underrette Kommissionen herom.

3 Da Kommissionen ikke var blevet underrettet af Storhertugdømmet Luxembourg om bestemmelser, det havde vedtaget for at efterkomme direktiv 97/11, og da den ikke var i besiddelse af andre oplysninger, der gjorde det muligt for den at fastslå, at Storhertugdømmet Luxembourg havde vedtaget de nødvendige bestemmelser, besluttede den at indlede den procedure, der er fastsat i artikel 226, stk. 1, EF over for medlemsstaten. Kommissionen tilstillede derfor den 5. august 1999 Storhertugdømmet Luxembourg en åbningsskrivelse, hvori den anmodede det om at fremkomme med sine bemærkninger inden for en frist på to måneder.

4 Den luxembourgske regering tilsendte den 23. november 1999 Kommissionen et udkast til anordning, der var godkendt den 30. april 1999, om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet. Regeringen præciserede i følgeskrivelsen, at udkastet var blevet forelagt Conseil d'État til udtalelse. Den anførte endvidere, at hjemmelen for anordningen var lov af 10. juni 1999 om registrerede indretninger (*Mémorial* A 1999, s. 1904).

5 Da Kommissionen fandt, at loven ikke gennemførte direktiv 97/11, men blot hjemlede, at der kunne vedtages de nødvendige gennemførelsesbestemmelser, fremsatte den ved skrivelse af 26. januar 2000 en begrundet udtalelse over for Storhertugdømmet Luxembourg, hvori den gentog sit klagepunkt og opfordrede medlemsstaten til at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder.

6 Den luxembourgske regering svarede ved skrivelse af 17. april 2000, at udkastet til anordning stadig var under behandling i Conseil d'État.

7 Kommissionen anlagde derfor denne sag.

8 Conseil d'État afgav den 14. november 2000 en udtalelse, der fik den luxembourgske regering til at ændre udkastet til anordning. Den luxembourgske regering har i svarskriftet anført, at et ændret udkast til anordning ville blive forelagt regeringen i begyndelsen af 2001, og at anordningen kunne forventes vedtaget i løbet af første kvartal 2001.

9 Den luxembourgske regering har i svarskriftet ikke bestridt, at gennemførelsen af direktiv 97/11 endnu ikke er afsluttet, men den har gjort gældende, at alle foranstaltninger er truffet med henblik på, at direktivet kan blive gennemført hurtigst muligt, og at Kommissionen derfor hurtigt burde have hævet sagen. Regeringens gode vilje fremgår af, at hasteproceduren skal følges med hensyn til vedtagelsen af den anordning, der er nævnt i forrige præmis, at et forslag til en lov, der skulle gennemføre direktivet med hensyn til anlæg af veje, er ved at være udarbejdet, og at Ministeriet for Offentlige Arbejder overholder direktivet, selv om det ikke er gennemført.

10 I den forbindelse bemærkes, at det dels følger af fast praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse (jf. bl.a. dom af 15.3.2001, sag C-147/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 2387, præmis 26), dels, at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. bl.a. dom af 7.12.2000, sag C-374/98, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 10799, præmis 13).

11 Da Storhertugdømmet Luxembourg således ikke har bestridt, at det ikke har truffet de nødvendige gennemførelsesforanstaltninger for at efterkomme direktiv 97/11 inden for fristen i den begrundede udtalelse, må traktatbrudssøgsmålet anses for begrundet.

12 Den omstændighed, at det er fastslået, at der er tale om traktatbrud, er endvidere i sig selv til hinder for at tage de luxembourgske myndigheders anmodning om, at sagen udsættes, indtil Kommissionen måtte hæve sagen, til følge (jf. dom af 16.12.1999, sag C-47/99, Kommissionen mod Luxembourg, Sml. I, s. 8999, præmis 12).

13 Det fremgår af ovennævnte, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 3, stk. 1, første afsnit, i direktiv 97/11, idet det ikke inden for den fastsatte frist har sat de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet, i kraft.

Sagens omkostninger

14 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Storhertugdømmet Luxembourg tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Storhertugdømmet Luxembourg har tabt sagen, bør det pålægges Storhertugdømmet Luxembourg at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 3, stk. 1, første afsnit, i Rådets direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet og i henhold til EF-traktaten, idet det ikke inden for den fastsatte frist har sat de love og administrative bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet, i kraft.**

2) **Storhertugdømmet Luxembourg betaler sagens omkostninger.**

Macken Puissochet Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. februar 2002.

R. Grass

Justitssekretær

F. Macken

Formand for Tredje Afdeling